

LA SANITAT DE GUERRA A CATALUNYA

pel Dr. J. Cunillera i Rius

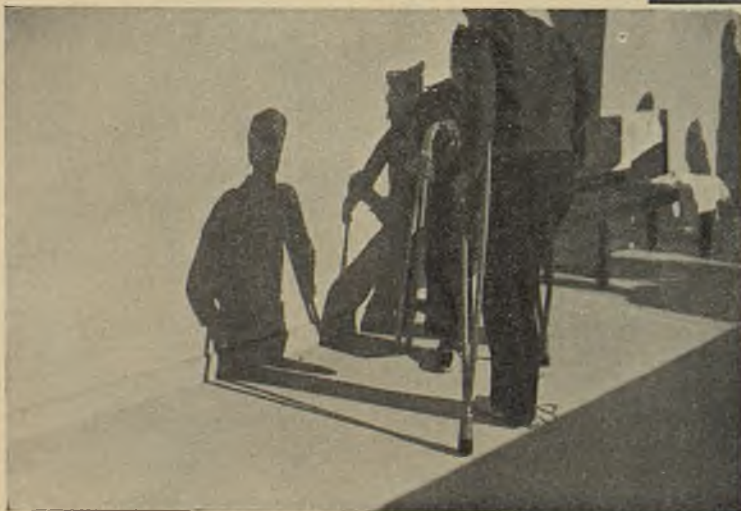
Dominada el 19 de juliol la revolta feixista militar a Barcelona, desfets tots els quadres militars de l'antiga 4.ª Divisió, el poble, en aquell impuls titànic, trencava els motllos d'una societat viciada per l'endogalament a què la tenien sotmesa les institucions plutocràtiques espanyoles, per anar a una nova concepció de la societat, més justa, on els drets de l'home hi fossin reconeguts d'una manera ben igualatòria, i que fes desaparèixer l'engendre dantesco del sistema capitalista de l'exploació de l'home per l'home.

S'inicien tot seguit en els organismes sindicals i polítics antifeixistes els primers grups d'home voluntaris que amb les armes arrabassades als traïdors a la seva pàtria i a la República, amarats per l'entusiasme i la raó i enardits pel caliu dels darrers reductes barcelonins sotmesos, s'escampen arreu de Catalunya, foragitant de les nostres terres i llançant-los més enllà de les nos-

tres fronteres tot el que significava feixisme, mot que representa en la consciència del nostre poble l'eterna submissió als, fins ara, omnipotents poders de l'Església, el Capital i l'Exèrcit, bandejats per a sempre més de Catalunya.

Heus aquí que l'impuls inicial del triomf pels carrers i places de Barcelona, feia començar aquesta gran gesta que vivim ja fa vuit mesos, com torxa que il·lumina totes les democràcies mundials.

En pocs dies, millor dit hores, el poble català demostrà als pobles ibèrics, i al món, del que és capaç un poble com el nostre, gelós aimant de les seves llibertats. Però el gest inicial del poble català no fou o no pogué ésser secundat per altres pobles d'Ibèria, i

els catalans anàvem, d'una manera desinteressada, i amb la millor il·lusió de la nostra vida, a ajudar a aquells que, dissortadament, quedaven presoners sota el jou dels traïdors i les urpes de la bèstia feixista. Sortien de Barcelona i anaven engruixint-se al seu pas pels altres pobles catalans les primeres columnes, que ja no eren grups, sinó els precursors del nou exèrcit del poble; i en aquest moment fou quan pensàrem en les necessitats d'aquestes columnes, que sabem per endavant que haurien de vèncer a més de la resistència de l'exèrcit feixista, als llocs on havien consolidat les seves posicions, les inclemències del temps i terrenys propensos a epidèmies i esgotament. Era precís, doncs, que algú pensés en l'assistència sanitària dels companys que caiguessin en